

FINANSTILSYNETTHE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAYI REVISJON OG REGNSKAP AS
Villaveien 5
1666 ROLVSØYVår referanse
25/14262
Deres referanse

24.06.2026

Tilsynsrapport med vedtak om overtredelsesgebyr

1 Innledning

Finanstilsynet har gjennomført tilsyn med I Revisjon og Regnskap AS, org. nr. 935 098 033. Formålet med tilsynet var å kontrollere om revisjonsvirksomheten drives i samsvar med gjeldende regler. Finanstilsynet gjennomførte møte med foretaket 4. februar 2026.

Finanstilsynet har avdekket grove overtredelser av revisorloven som gir grunnlag for å ilegge foretaket overtredelsesgebyr. Overtredelsene gjelder aksept av nye revisjonsoppdrag og vesentlige svakheter i revisjonsutførelsen.

I brev 9. mars 2026 varslet Finanstilsynet vedtak om overtredelsesgebyr etter revisorloven. Foretaket har inngitt kommentarer til varselet i brev 13. mars 2026. Foretaket erkjenner at kontroller i forbindelse med oppdragsvurderingene ikke har vært tilstrekkelige. Det er også opplyst at foretaket har innført rutiner for utvidede kontroller ved fremtidige kundehenvendelser og at kravene for aksept av kunder er skjerpet. I brev av 12. mai 2026 etterspør Finanstilsynet ytterligere dokumentasjon i den grad det foreligger. Revisjonsforetaket har ikke inngitt ytterligere dokumentasjon eller kommentarer til Finanstilsynets faktumbeskrivelse eller vurderinger.

2 Vedtak om overtredelsesgebyr etter revisorloven

Finanstilsynet har fattet følgende vedtak:

På bakgrunn av de overtredelsene som er omtalt i tilsynsrapporten ilegger Finanstilsynet I Revisjon og Regnskap AS et overtredelsesgebyr på 50 000 kroner for overtredelse av revisorloven § 9-4 tredje ledd. Hjemmel for vedtaket er revisorloven § 14-5.

Revisjonsforetaket kan klage på vedtaket innen tre uker etter at dette brevet er mottatt. Finanstilsynsklagenemnda er klageinstans, men klagen sendes til Finanstilsynet.

Revisjonsforetaket har rett til å se dokumentene i saken etter reglene i forvaltningsloven §§ 18 til 19.

Overtredelsesgebyr innkreves av Skatteetaten ved Statens innkrevingsentral. Statens innkrevingsentral sender krav om betaling umiddelbart etter klagefristens utløp. Hvis vedtaket påklages, sendes kravet etter at klagen er avgjort. Fristen for betaling vil være tre uker etter at Statens innkrevingsentral har sendt faktura.

3 Nærmere om tilsynet

3.1 Finanstilsynets tilsyn

Revisjonsselskapet fikk godkjenning 26. mai 2025, og har påtatt seg 21 revisjonsoppdrag.

Finanstilsynet har kontrollert seks revisjonsoppdrag, omtalt som oppdrag A–F. Oppdrag A–E var begrenset til oppdragsvurdering, mens det for oppdrag F ble kontrollert vesentlige områder i revisjonsutførelsen. Finanstilsynet har også kontrollert foretakets etterlevelse av hvitvaskingsregelverket.

Finanstilsynet omtaler de konkrete overtredelsene i etterfølgende punkt 4. Finanstilsynets vurdering av om vilkårene for gebyr er oppfylt, følger av punkt 5.

3.2 Oppfølging av tilsynsrapporten

Finanstilsynet forutsetter at revisjonsforetaket gjennomgår tilsynsrapporten, finner forklaringen på hvorfor de avdekkede overtredelsene skjedde og iverksetter tiltak som er egnet til å hindre at overtredelsene videreføres i virksomheten. Dette gjelder både overtredelsene som begrunner gebyret og de øvrige forholdene som fremkommer i punkt 6.

Finanstilsynet ber om en tilbakemelding på hva overtredelsene skyldes, sammen med en kort beskrivelse av hvilke tiltak som er eller vil bli iverksatt.

Tilbakemeldingen skal sendes Finanstilsynet innen 30. august 2026.

4 Begrunnelse for vedtaket – kontroll i revisjonsoppdrag

4.1 Mangler ved aksept av revisjonsoppdrag (oppdrag A-F)

4.1.1 Konklusjon

I oppdrag A–F påtok revisjonsforetaket seg revisjonsoppdrag uten at det forelå et tilstrekkelig og dokumentert grunnlag for aksept. Dette er i strid med revisorloven § 9-4 tredje ledd første punktum, jf. ISA 220 punkt 22. Forholdene er grove.

4.1.2 Begrunnelse

Da revisjonsoppdragene ble akseptert, var det i flere av oppdragene klare indikasjoner på alvorlige og uavklarte mangler hos kundene. Dette gjaldt blant annet svakheter i regnskapsføring og intern kontroll, manglende dokumentasjon og avstemming, for sen regnskapsavleggelse, manglende etterlevelse av lovkrav, usikkerhet om fortsatt drift og forhold knyttet til styrets handleplikt og transaksjoner med nærstående. I flere oppdrag hadde forrige revisor fratrudd eller avgitt beretning uten konklusjon.

Finanstilsynet mener at akseptvurderingene gjennomgående hadde disse manglene:

- Revisor innhentet opplysninger om forhold påpekt av forrige revisor og om kundens eller regnskapsførers planlagte tiltak, men foretok ikke en selvstendig og dokumentert vurdering av om tiltakene var tilstrekkelige.
- Revisor bygget i flere tilfeller på muntlige tilbakemeldinger fra ny eller forrige regnskapsfører uten å innhente tilstrekkelig dokumentasjon.
- Revisor påså ikke at det forelå et tilstrekkelig grunnlag for å gjennomføre revisjonen, herunder at regnskapet var ajour, at nødvendig regnskapsmateriale forelå, eller – der

situasjonen tilsa det – at det forelå et årsregnskap eller perioderegnskap som grunnlag for en forsvarlig vurdering.

- Det foreligger ikke dokumenterte vurderinger av sentrale akseptforutsetninger, herunder uavhengighet etter revisorloven kapittel 8, inngående balanse etter ISA 510 og om styret hadde behandlet nummererte brev fra forrige revisor i samsvar med revisorloven § 9-5.
- I oppdrag hvor det forelå forhold som tilsa særlig risiko – blant annet usikkerhet om fortsatt drift, negativ egenkapital, styrets handleplikt eller ulovlige lån – dokumenterte ikke revisor en tilstrekkelig vurdering av om forholdene var håndtert slik at oppdraget kunne aksepteres.

Finanstilsynet mener etter dette at revisjonsforetaket gjennomgående aksepterte oppdragene uten et forsvarlig grunnlag.

4.1.3 Nærmere om de enkelte oppdragene

Oppdrag A

Forrige revisor fratrådte revisjonsoppdraget 12. juni 2025. Av revisjonsberetningen for 2022 fremgikk det at forrige revisor ikke kunne uttale seg om årsregnskapet som følge av alvorlige mangler i intern kontroll. Dette gjaldt blant annet fakturering av inntekter mot nærstående parter, mulige inntekter som ikke var fakturert, uavklarte poster knyttet til ulike kostnadskontoer, og manglende avstemming av balanseposter. Videre fremgår det at forrige revisor ikke var i stand til å bekrefte bokførte inntekter og kostnader, tilhørende kundefordringer og leverandørgjeld. Det var også andre balanseposter som ikke var dokumentert og avstemt. Følgende ble tatt opp under "andre forhold" av forrige revisor:

- Regnskapet for foregående periode var ikke revidert og sammenligningstallene var dermed heller ikke revidert.
- Årsregnskapet ble avlagt etter utløpet av lovens frist.
- Skattetrekksmidler var ikke behandlet i samsvar med bestemmelsene i skattebetalingsloven.
- At transaksjoner med nærstående selskap/personer ikke var tilstrekkelig dokumentert, og i strid med aksjeloven § 3-9.

Revisjonsforetaket påtok seg revisjonsoppdraget 13. juni 2025 for revisjonen av årsregnskapet for 2024. Årsregnskapet forelå ikke på dette tidspunktet, og frist for avleggelse var 30. juni 2025. Årsregnskapet for 2024 ble registrert mottatt av Regnskapsregisteret 26. februar 2026

Revisor har sammenstilt forholdene forrige revisor påpekte, med angivelse av kundens kommentarer og tiltak. Revisor har imidlertid ikke foretatt en vurdering av om tiltakene er tilstrekkelige til å rette opp de påpekte forholdene. Revisor har heller ikke dokumentert at den løpende bokføringen for 2025 var ajour da oppdraget ble akseptert. Det foreligger videre ingen konkret dokumentert vurdering av om revisor faktisk kan påta seg revisjonsoppdraget. Det foreligger for eksempel ikke noen dokumentert vurdering av uavhengighet, inngående balanse eller oppfølging av nummererte brev.

Oppdrag B

Forrige revisor fratrådte oppdraget 6. april 2025. I revisjonsberetningen for 2023, datert 5. mars 2025, konkluderte forrige revisor med at revisor ikke kunne uttale seg om årsregnskapet som følge av vesentlige mangler i intern kontroll, regnskapsføring, periodisering og dokumentasjon gjennom året. Det manglet også tilstrekkelig dokumentasjon av balansen og bilagene.

Forrige revisor har videre påpekt i revisjonsberetningen at kvaliteten på bilagene var lav, blant annet fordi det var vanskelig å følge sporene mellom hovedbokdokumentasjon og underdokumentasjon. Ledelsen har heller ikke lagt frem nødvendig, gyldig og fullstendig dokumentasjon når revisor har etterspurt dette for å innhente tilstrekkelige og hensiktsmessige revisjonsbevis.

I tillegg har forrige revisor under "andre forhold" opplyst:

- To gjennomførte transaksjoner, en på 8 millioner kroner og en på 13,5 millioner kroner med to ulike nærstående, som utgjør over 25 prosent av balansesummen. Kravene i aksjeloven § 3-8 er ikke fulgt.
- Skattetrekkmidler er ikke behandlet i samsvar med skattebetalingsloven.
- Årsregnskapet er avlagt etter utløpet av lovens frist for avleggelse av årsregnskap.
- Plikten til å utarbeide dokumentasjon av alle balanse- og regnskapsposter som ikke er ubetydelige er ikke oppfylt, se bokføringsloven § 11.

Revisjonsforetaket påtok seg revisjonsoppdraget 11. juli 2025 for revisjonen av årsregnskapet for 2024. Årsregnskapet ble registrert mottatt av Regnskapsregisteret 26. februar 2026.

Revisor hadde mottatt en sammenstilling fra regnskapsfører over forholdene forrige revisor påpekte, med angivelse av planlagte tiltak, men vurderte ikke om tiltakene var tilstrekkelige til å rette opp de påpekte forholdene. Den reviderte byttet regnskapsfører våren 2025. Revisor har forespurt både ny og forrige regnskapsfører om hvilke korreksjoner og tiltak som er gjort for å rette opp forholdene som forrige revisor påpekte. Revisor har opplyst at tilbakemeldingene fra regnskapsførerne ble gitt muntlig. Revisor har heller ikke innhentet dokumentasjon for at den løpende bokføringen for 2025 var ajour da oppdraget ble akseptert. Det foreligger videre ingen dokumentert vurdering av uavhengighet, inngående balanse og oppfølging av nummererte brev.

Oppdrag C

Forrige revisor fratradte oppdraget 6. april 2025. I revisjonsberetningen for 2023, datert 3. mars 2025, konkluderte forrige revisor med at revisor ikke kunne avgi en uttalelse om årsregnskapet. Begrunnelsen var vesentlige mangler i intern kontroll, dokumentasjon, rapportering og regnskapsføring gjennom året. Dette omfattet blant annet manglende utfakturering og fullstendighet av inntekter, usikker verdi på eiendeler, manglende motpartsbekreftelser og gyldige låneavtaler. Det forelå heller ikke tilstrekkelig dokumentasjon av balansen eller bilag.

Det fremgår videre av revisjonsberetningen at kvaliteten på bilagene generelt var svak, særlig på grunn av manglende sporbarhet og manglende henvisninger fra hovedbokdokumentasjon til underdokumentasjon. Ledelsen har heller ikke i tilstrekkelig grad bidratt med nødvendig og gyldig dokumentasjon, i forbindelse med forrige revisors forsøk på å innhente tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis. I tillegg har forrige revisor opplyst at det er vesentlig usikkerhet knyttet til fortsatt drift, og viser til note 6 der det er opplyst om tiltak for å forbedre likviditet og egenkapital. Forrige revisor uttaler i revisjonsberetningen at en annen løsning kan være å konvertere deler av gjeld til eier, til ny egenkapital. Revisors konklusjon er ikke modifisert som følge av dette forholdet.

Under punktet "andre forhold" i revisjonsberetningen har forrige revisor opplyst:

- Årsregnskapet er avlagt etter utløpet av lovens frist.
- Plikten til å utarbeide dokumentasjon av alle balanse- og regnskapsposter med mindre de er ubetydelige, er ikke oppfylt jf. bokføringsloven § 11.
- Revisor kan ikke uttale seg om årsberetningen.

Revisjonsforetaket påtok seg revisjonsoppdraget 11. juli 2025 for revisjonen av årsregnskapet for 2024. Årsregnskapet ble registrert mottatt av Regnskapsregisteret 26. februar 2026.

Revisor har mottatt en sammenstilling fra regnskapsfører over påpekte forhold og tiltak, men vurderte ikke om tiltakene var tilstrekkelige til å rette opp de påpekte forholdene, herunder om de ga et tilstrekkelig grunnlag for å vurdere fortsatt drift og forsvarlig egenkapital. Revisor har heller ikke innhentet perioderegnskap for 2025 for å vurdere den økonomiske utviklingen og for å

kontrollere at regnskapet var tilstrekkelig ajour. Det foreligger videre ikke dokumenterte vurderinger av uavhengighet, inngående balanse eller oppfølging av nummererte brev.

Oppdrag D

Flere revisorer har fratrudd fra revisjonsoppdraget. Dette skjedde både 31. oktober 2022 og 19. oktober 2024. Revisoren som reviderte årsregnskapet for 2023, varslet også fratreden, men den reviderte valgte ny revisor før fristen for fratreden inntrådte. I revisjonsberetningen for 2023 har forrige revisor avgitt normalberetning. Under "andre forhold" er det opplyst at årsregnskapet er avlagt etter utløpet av lovens frist. Årsregnskapet for 2023 viser et negativt årsresultat på 1 104 497 kroner og sum egenkapital på 66 583 829 kroner. Selskapet har negativ arbeidskapital på 1 199 713 kroner.

Revisjonsforetaket påtok seg revisjonsoppdraget 22. september 2025 for revisjonen av årsregnskapet for 2024. Årsregnskapet ble registrert mottatt av Regnskapsregisteret 1. april 2026.

Finanstilsynet mener at revisjonsforetaket heller ikke i dette oppdraget hadde et forsvarlig grunnlag for aksept. Det foreligger ingen konkret dokumentert vurdering av om revisor faktisk kan påta seg revisjonsoppdraget, herunder av uavhengighet, inngående balanse eller oppfølging av nummererte brev. Videre har ikke revisor vurdert den økonomiske situasjonen utover å innhente uttalelse fra ledelsen. Revisor har heller ikke påsett at regnskapet var løpende ajour verken for 2024 eller 2025 før oppdraget ble akseptert.

Finanstilsynet mener at revisor ikke skulle påtatt seg oppdraget før revisor fikk et årsregnskap for 2024 til revisjon.

Oppdrag E

Forrige revisor trakk seg fra revisjonsoppdraget 12. september 2025. I revisjonsberetningen for 2023, datert 27. desember 2024, har forrige revisor avgitt normalberetning, men har opplyst under "andre forhold" at årsregnskapet er avlagt etter utløpet av lovens frist.

I revisjonsberetningen for 2024 datert 30. juni 2025 fremgår det at selskapet hadde negativ egenkapital på 2 753 124 kroner. Forrige revisor har presisert at det er vesentlig usikkerhet om fortsatt drift, og at styrets handleplikt er inntruffet. Under "andre forhold" har revisor også påpekt at selskapet har ytt et lån til aksjonær i strid med aksjeloven § 8-7, på 1 250 000 kroner. I tillegg uttaler revisor at det må antas at egenkapitalen er lavere enn forsvarlig ut fra risikoen ved og omfanget av virksomheten i selskapet. Styret har ikke oppfylt sin handleplikt etter aksjeloven § 3-5.

Revisjonsforetaket påtok seg revisjonsoppdraget 8. oktober 2025 for revisjonen av årsregnskapet for 2025.

Finanstilsynet mener at revisjonsforetaket også her manglet tilstrekkelig grunnlag for aksept. Det foreligger ingen dokumentert vurdering av om tiltak knyttet til styrets handleplikt, fortsatt drift og det ulovlige lånet, var tilstrekkelige. Tiltakene er i hovedsak kun gjengitt i revisjonsdokumentasjonen. Revisjonsforetaket hadde heller ikke påsett at regnskapet for 2025 var løpende ajour før oppdraget ble akseptert, og det foreligger ikke dokumenterte vurderinger av uavhengighet, inngående balanse eller oppfølging av nummererte brev.

Oppdrag F

Forrige revisor trakk seg fra revisjonsoppdraget 25. november 2024. I revisjonsberetningen for 2023 presiserte forrige revisor at det var vesentlig usikkerhet om fortsatt drift. Under andre forhold var det opplyst at årsregnskapet var fastsatt for sent, og at regnskapet ikke har vært ajour, avstemt eller dokumentert i henhold til reglene i bokføringsregelverket. Årsregnskapet for 2023 viste et negativt årsresultat på om lag 27,8 millioner kroner og en negativ egenkapital på om lag 6,4 millioner kroner.

Revisjonsforetaket påtok seg revisjonsoppdraget 17. juni 2025 for revisjonen av årsregnskapet for 2024.

Ved aksepten av revisjonsoppdraget har revisjonsforetaket innhentet ledelsens uttalelse om iverksatte tiltak for å utbedre svakheter knyttet til intern kontroll og bokføring, men har ikke gjort noen egen vurdering av disse tiltakene. Revisjonsforetaket vurderte heller ikke om tiltakene knyttet til styrets handleplikt var tilstrekkelige. Dokumentasjonen består i hovedsak av en gjengivelse av tiltakene. Revisjonsforetaket påså heller ikke at regnskapet for 2025 var løpende ajour før oppdraget ble akseptert. Det foreligger videre ikke dokumenterte vurderinger av uavhengighet, inngående balanse eller oppfølging av nummererte brev. Det er Finanstilsynets vurdering at revisjonsforetaket ikke burde ha påtatt seg oppdraget før det forelå et årsregnskap for 2024 til revisjon.

4.1.4 Hvorfor forholdene er grove

Finanstilsynet mener at overtredelsene er grove. Det legges særlig vekt på at revisjonsforetaket i flere oppdrag aksepterte revisjon av kunder hvor det forelå tydelige faresignaler: fratreden fra forrige revisor, beretning uten konklusjon, alvorlige mangler i regnskapsføring og intern kontroll, vedvarende forsinket regnskapsavleggelse og i flere tilfeller vesentlig usikkerhet om fortsatt drift. Oppdragene ble likevel akseptert uten en tilstrekkelig og dokumentert vurdering av om grunnlaget for aksept var forsvarlig.

4.2 Manglende revisjonsbevis for vesentlige regnskapsposter og fortsatt drift (oppdrag F)

Konklusjon

Revisor har ikke innhentet tilstrekkelige og hensiktsmessige revisjonsbevis for flere vesentlige poster i årsregnskapet for 2024. Dette gjelder verdsettelse av investeringer i datterselskaper og i tilknyttet selskap, eksistens og verdsettelse av kundefordringer, verdsettelse av varer under tilvirkning og øvrig langsiktig gjeld.

Revisor har heller ikke innhentet tilstrekkelige og hensiktsmessige revisjonsbevis som underbygger forutsetningen om fortsatt drift.

Disse forholdene er brudd på revisorloven § 9-4 tredje ledd bokstav e, jf. ISA for Mindre komplekse enheter (MKE) kapittel 2 og 6.

Begrunnelse

Årsregnskapet for 2024 inneholder flere vesentlige poster der revisjonsdokumentasjonen viser at revisor ikke har innhentet tilstrekkelige og hensiktsmessige revisjonsbevis. Manglene gjelder både eiendeler, gjeld og sentrale forutsetninger for regnskapsavleggelsen.

Investeringer i datterselskaper er balanseført med henholdsvis 105 000 kroner og 1 030 000 kroner for tilknyttet selskap. Eiendelene er oppført til historisk kostpris. Etter NRS 8 – God regnskapsskikk for små foretak skal imidlertid aksjer i datterselskaper og tilknyttede selskaper vurderes til kostpris, men nedskrives til virkelig verdi dersom det foreligger varig verdifall. Alle datterselskapene og det tilknyttede selskapet har hatt negative årsresultater. To av selskapene har også negativ egenkapital. Revisor har likevel ikke vurdert om det forelå grunnlag for nedskrivning. Finanstilsynet viser til at en eventuell nedskrivning ville økt foretakets negative egenkapital og forsterket styrets handleplikt etter aksjeloven § 3-5.

Kundefordringer er balanseført med 8,3 millioner kroner, hvorav 5 millioner kroner gjelder salg av eiendom. Resten av beløpet utgjør saldoer fra forrige regnskapsår. Revisors kontroll ble gjennomført høsten 2025 i forbindelse med revisjonen av 2024. Det er ikke arkivert

kontospesifikasjon som dokumenterer de enkelte postene. Finanstilsynet bemerker at på dette tidspunktet var postene så gamle at de sannsynligvis skulle vært tapsavsatt. Revisor har heller ikke innhentet saldobekreftelser, dokumentasjon for innbetalinger etter balansedagen eller utført andre revisjonshandlinger for å verifisere kundefordringer per 31. desember 2024.

Selskapet driver utvikling av eiendom. Varer under tilvirkning er balanseført med 16 millioner kroner. Revisor har mottatt en uttalelse fra ledelsen om verdsettelsen, hvor det opplyses at denne baserer seg på en fullføringsgrad på 70 prosent for tre usolgte enheter. Revisor har innhentet et prosjektregnskap for 2023, men ikke for 2024. Revisor har dermed ikke sørget for å innhente siste tilgjengelige tall. I prinsippnoten er det angitt at varene er vurdert til det laveste av anskaffelseskost og netto salgsverdi. Revisor har imidlertid ikke utført revisjonshandlinger utover å innhente ledelsens uttalelse. Finanstilsynet understreker i denne forbindelse at en uttalelse fra ledelsen ikke er tilstrekkelig revisjonsbevis for verdsettelsen av varer under utvikling.

Øvrig langsiktig gjeld er balanseført med om lag 13,4 millioner kroner og utgjør 52,8 prosent av balansesummen. Revisor har ikke innhentet noen form for revisjonsbevis for øvrig langsiktig gjeld.

Årsregnskapet for 2024 viser et negativt årsresultat på 3 487 937 kroner og negativ egenkapital på 9 902 845 kroner. Styret har i noten om fortsatt drift ikke opplyst at det er vesentlig usikkerhet om fortsatt drift, men har opplyst at egenkapitalen er tapt og likviditeten presset, og at selskapet har gjennomført flere tiltak for å bedre situasjonen mv. Revisor har ikke innhentet revisjonsbevis som underbygger de påstandene som styret gir i noten. Revisor har likevel ikke tatt forbehold om selskapets grunnlag for fortsatt drift. Revisor har heller ikke under "andre forhold" i revisjonsberetningen opplyst at egenkapitalen var tapt og at selskapet var i en situasjon med handleplikt etter aksjeloven § 3-5, selv om dette er forhold som kan være ansvarsbetingende for selskapets styre.

Finanstilsynet mener etter dette at revisor ikke har opparbeidet et tilstrekkelig grunnlag for revisjonsberetningen. Manglene gjelder flere vesentlige regnskapsposter og forhold av sentral betydning for årsregnskapet.

5 Finanstilsynets vurderinger knyttet til vedtak om overtredelsesgebyr

Finanstilsynet kan ilegge revisjonsforetak overtredelsesgebyr når foretaket eller noen som har handlet på foretakets vegne, har overtrådt nærmere angitte bestemmelser i revisorloven, se revisorloven § 14-5 og forvaltningsloven § 46 første ledd. Skyldkravet er alminnelig uaktsomhet og kan oppfylles ved anonyme og kumulative feil.

Etter Finanstilsynets vurdering har revisor tilsidesatt helt grunnleggende plikter ved aksept av nye revisjonsoppdrag, og oppdragsutførelsen i oppdrag F avviker klart fra det som kan forventes av en aktsom revisor.

I alle de kontrollerte oppdragene forelå det klare faresignaler før oppdraget ble akseptert. Dette gjaldt blant annet fratreden fra forrige revisor, revisjonsberetning uten konklusjon, alvorlige mangler i regnskapsføring og intern kontroll, manglende dokumentasjon og avstemming, forsinket regnskapsavleggelse, ulovlige forhold knyttet til skatt og transaksjoner med nærstående, negativ egenkapital, usikkerhet om fortsatt drift og forhold knyttet til styrets handleplikt. Revisor har ikke i tilstrekkelig grad fulgt opp eller sørget for at kritiske forhold som forrige revisor hadde påpekt, var avklart før oppdragene ble akseptert. Revisor har heller ikke vurdert om regnskapsposter som forrige revisor tok forbehold om eller ikke kunne uttale seg om, kunne revideres i neste årsregnskap. Revisor har heller ikke stilt krav om at vesentlige regnskapsposter måtte dokumenteres før oppdragene ble akseptert. Selv om forrige revisor i flere tilfeller hadde rapportert

om vesentlig usikkerhet knyttet til fortsatt drift, svak resultatutvikling og presset likviditet, har revisor ikke foretatt tilstrekkelige vurderinger av om det var grunnlag for fortsatt drift hos kundene.

I det kontrollerte revisjonsoppdraget, oppdrag F, har revisor i tillegg avgitt revisjonsberetning uten å ha innhentet tilstrekkelige og hensiktsmessige revisjonsbevis for flere vesentlige poster i årsregnskapet og for forutsetningen om fortsatt drift. Manglene gjelder blant annet verdsettelse av investeringer i datterselskaper og et tilknyttet selskap, eksistens og verdsettelse av kundefordringer, verdsettelse av varer under tilvirkning, øvrig langsiktig gjeld og grunnlaget for fortsatt drift. Finanstilsynet viser til at dette er helt grunnleggende plikter ved revisjon av årsregnskap.

Finanstilsynets vurdering er at disse forholdene utgjør flere overtredelser av revisorloven § 9-4 tredje ledd første punktum og § 9-4 tredje ledd bokstav e, som gir grunnlag for å ilegge gebyr. Finanstilsynet mener videre at revisor har handlet uaktsomt. Finanstilsynet finner etter dette at både de objektive og subjektive vilkårene for å ilegge overtredelsesgebyr er oppfylt.

Momentene som skal inngå i vurderingen av om gebyr skal ilegges og ved utmålingen, fremgår av revisorloven § 14-6 og forvaltningsloven § 46. Bestemmelsene angir ikke hvilken vekt de ulike momentene skal ha. Oppregningene er ikke uttømmende, og det kan derfor legges vekt på andre forhold. Vedtak om ileggelse av overtredelsesgebyr vil bygge på en konkret helhetsvurdering.

Ett av de momentene som vil inngå i vurderingen er overtredelsens grovhet. Som det fremgår av punkt 4, har revisjonsforetaket brutt sentrale plikter i revisorloven og revisjonsstandardene. Finanstilsynet mener at pliktbruddene er grove.

Akseptvurderingen er et viktig kontrollpunkt. Den skal bidra til å hindre at revisor gir legitimitet til selskaper som ikke følger lover og regler, og til å beskytte markedet, myndighetene og samfunnet mot selskaper som kan utgjøre en risiko for andre. Når revisor påtar seg oppdrag uten tilstrekkelige og dokumenterte vurderinger, til tross for tydelige faresignaler, svekkes denne kontrollfunksjonen. Forholdene gjelder ikke enkeltstående feilvurderinger, men viser etter Finanstilsynets vurdering manglende forståelse og etterlevelse av kravene til aksept av revisjonsoppdrag.

Finanstilsynet ser også alvorlig på at revisor i oppdrag F har avgitt revisjonsberetning uten å ha innhentet tilstrekkelige og hensiktsmessige revisjonsbevis for vesentlige poster i årsregnskapet, og for grunnlaget for fortsatt drift. Finanstilsynet mener at dette er grove brudd på helt grunnleggende plikter ved revisjon av årsregnskap.

Når revisors manglende aktsomhet fører til overtredelser av denne karakteren, mener Finanstilsynet at det er det egnet til å svekke revisors rolle som allmennhetens tillitsperson og tilliten til revisjonsordningen.

Foretaket har et selvstendig ansvar for at foretaket har forsvarlige rutiner og kvalitetsstyring for aksept av oppdrag og skal etablere systemer, retningslinjer og kontrolltiltak for aksept og fortsettelse av klientforhold. Finanstilsynets vurdering er at foretaket kunne ha forebygget overtredelsene ved adekvate retningslinjer, kvalitetsstyring og kontroll, se forvaltningsloven § 46 annet ledd bokstav c.

Finanstilsynet finner det etter dette riktig å ilegge gebyr i denne saken. Gebyret skal gi et tydelig signal om betydningen av revisors rolle, og ha en preventiv virkning både for foretaket som ilegges gebyr og for andre revisorer ved aksept, gjennomføring og rapportering av revisjonsoppdrag. Ileggelse av gebyr vil også kunne bidra til å dempe mulig tillitssvikt hos allmennheten. Finanstilsynet mener etter dette at gebyr skal ilegges.

Maksimalt overtredelsesgebyr som kan ilegges revisjonsforetak, er inntil 10 millioner kroner, eller opptil 2 prosent av den samlede årsomsetningen etter siste godkjente årsregnskap, se revisorloven § 14-5 tredje ledd.

De lovfastsatte momentene for vurderingen av om overtredelsesgebyr bør ilegges, gjelder også for fastsettelsen av gebyret. Størrelsen av ilagt gebyr i sammenlignbare saker vil være relevant. Det

må i tillegg vurderes om revisjonsforetaket har oppnådd vinning eller unngått tap som følge av overtredelsene.

Etter Finanstilsynets vurdering innebærer bruddene i denne saken en økonomisk fordel for revisjonsforetaket i form av inntekt fra revisjonsoppdrag som en forsvarlig akseptvurdering kunne ha utelukket.

Også overtrederens økonomiske evne vil være av betydning for gebyrfastsettelsen. Foretaket ble stiftet i januar 2025 og er i sitt første driftsår. På tilsynstidspunktet var kun én person tilknyttet revisjonsforetaket. Estimert omsetning i I Revisjon og Regnskap AS i første driftsår vil være begrenset.

Gebyret må uansett settes på et nivå som gir preventiv effekt.

Etter en konkret vurdering mener Finanstilsynet at overtredelsesgebyret skal fastsettes til 50 000 kroner i denne saken.

6 Andre overtredelser enn de som begrunner overtredelsesgebyr

Tilsynet avdekket manglende oppfyllelse av andre plikter enn de som begrunner gebyret.

6.1 Hvitvaskingsloven – mangelfull risikoklassifisering av kunder

Konklusjon

Revisor har ikke gjennomført tilstrekkelige risikovurderinger av revisjonsoppdragene. Dette er brudd på hvitvaskingsloven § 9 første ledd og § 22.

Begrunnelse

Oppdragene A, D og F driver virksomhet som etter nasjonal risikovurdering er vurdert til å være høyrisikobransjer. Revisor har risikoklassifisert alle oppdragene til normal uten å dokumentere en vurdering av hvilke forhold som gjør at risikoen kan reduseres fra høy til normal.

For oppdrag B og C har revisor innhentet dokumentasjon for kundekontroll som er utført av ekstern regnskapsfører. Det foreligger ingen avtale om utkontraktering. Revisor har heller ikke selv utført risikovurdering av oppdragene.

Vi ber foretaket sende kopi av dette brevet til foretakets valgte revisor.

For Finanstilsynet

Marte Voie Opland
direktør for markedstilsyn

Lene Tofte Dønvold
seksjonsleder

Dokumentet er godkjent elektronisk.

